
Bhṛiguproktam Sṛiṣṭivarnanam

—
ॐ
—

भृगुप्रोक्तं सृष्टिवर्णनम्

—
ॐ
—

Document Information

Text title : Bhṛiguproktam Sṛiṣṭivarnanam

File name : bhRRiguproktaMsRRiShTivarNanam.itx

Category : misc, mahAbhArata

Location : doc_z_misc_general

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : mahAbhArata | shAntiparva | adhyAya 175/11-20||

Latest update : November 2, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 2, 2025

sanskritdocuments.org

—
ॐ
—

Bhriguproktam Srishtivarnanam

ભૃગુપ્રોક્તં સૃષ્ટિવર્ણનમ્

માનસો નામ વિખ્યાતઃ શ્રુતપૂર્વો મહર્ષિભિઃ ।
અનાદિનિધનો દેવસ્તથાભેદોઽજરામરઃ ॥ ૧૧ ॥

અવ્યક્ત ઇતિ વિખ્યાતઃ શાશ્વતોઽથાક્ષરોઽવ્યયઃ ।
યતઃ સૃષ્ટાનિ ભૂતાનિ જાયન્તે ચ મ્રિયન્તિ ચ ॥ ૧૨ ॥

સોઽસૃજત્રથમં દેવો મહાન્તં નામ નામતઃ ।
આકાશમિતિ વિખ્યાતં સર્વભૂતધરઃ પ્રભુઃ ॥ ૧૩ ॥

આકાશાદભવદ્વારિ સલિલાદગ્નિમારુતૌ ।
અગ્નિમારુતસંયોગાત્તતઃ સમભવન્મહી ॥ ૧૪ ॥

તતસ્તેજોમયં દિવ્યં પદ્મં સૃષ્ટે સ્વયમ્ભુવા ।
તસ્માત્પદ્માત્સમભવદ્બ્રહ્મા વેદમયો નિધિઃ ॥ ૧૫ ॥

અહહ્કાર ઇતિ ખ્યાતઃ સર્વભૂતાત્મભૂતકૃત્ ।
બ્રહ્મા વૈ સુમહાતેજા ય એતે પગ્થ ધાતવઃ ॥ ૧૬ ॥

શૈવાસ્તસ્થાસ્થિસંજ્ઞાસ્તુ મેદો માંસં ચ મેદિની ।
સમુદ્રાસ્તસ્ય રુધિરમાકાશમુદરં તથા ॥ ૧૭ ॥

પવનશ્ચૈવ નિઃશ્વાસસ્તેજોઽગ્નિર્નિમ્નગાઃ સિરાઃ ।
અગ્નીષોમૌ તુ ચન્દ્રાર્કૌ નયને તસ્ય વિશ્રુતે ॥ ૧૮ ॥

નભશ્ચોર્ધ્વં શિરસ્તસ્ય ક્ષિતિઃ પાદૌ દિશો ભુજૌ ।
દુર્વિજ્ઞેયો હ્યનન્તત્વાત્સિદ્ધૈરપિ ન સંશયઃ ॥ ૧૯ ॥

સ એવ ભગવાન્વિષ્ણુરનન્ત ઇતિ વિશ્રુતઃ ।
સર્વભૂતાત્મભૂતસ્થો દુર્વિજ્ઞેયોઽકૃતાત્મભિઃ ॥ ૨૦ ॥

અહહ્કારસ્ય યઃ સ્પષ્ટા સર્વભૂતભવાય વૈ ।
યતઃ સમભવદ્વિશ્વં પૃષ્ઠોઽહં યદિહ ત્વયા ॥ ૨૧ ॥

एति महाभारते शान्तिपर्वणि १७५ अध्यायान्तर्गतं
भृगुप्रोक्तं सृष्टिवर्णनं सम्पूर्णम् ।

महाभारत । शान्तिपर्व । अध्याय १७५/११-२० ॥

mahAbhArata . shAntiparva . adhyAya 175/11-20..

Proofread by PSA Easwaran

——
Bhriguproktam Srishtivarnanam
pdf was typeset on November 2, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

